

Realizacija prioriteta "Skrb za stare i nemoćne"

(Realization of Public Health Priorities "Care for the Elderly and Disabled Persons")

Marija Bajan Prokl

Centar za socijalnu skrb, Virovitica

Po završenom istraživanju pristupilo se nastavku zadanog projekta, odnosno realizaciji stvarne skrbi za stare i nemoćne.

Kako cijelo istraživanje nije bilo usmjereno na pojedine oblike skrbi za stare i nemoćne (kao npr. skrb izvan vlastite obitelji, pomoć u prehrani, novčana pomoć, pomoć i njega u kući...), tako je krajnji rad i usmjeren na onaj oblik skrbi koji se pokazao prioritarnijim u pojedinoj sredini.

Da bi smo to realizirali morali smo odraditi niz kontakata na lokalnoj razini (gradonačelnici, načelnici općina, patronažna služba, službe koje pružaju pomoć i njegu u kući, crkva...), a u cilju upotrebe raspoloživih pozitivnih resursa pojedine sredine, pri tome se osloniti na vlastite mogućnosti, postavljati ciljeve od kojih ne tražimo previše, a imajući u vidu nedostatna materijalna sredstva.

Nizom sastanaka sa predstavnicima Crvenog križa, Pomoći i njege u kući koja djeluje pri Domu za psihički bolesne odrasle osobe Borova, rasporedili smo područja djelovanja pojedine službe: brdovita i Borovi bliža naselja svakodnevno pružaju pomoć i njegu u kući, kao i svakodnevno dovoženje prehrane staračkim i samačkim domaćinstvima; nizinska područja (u citiranom pružanju navedene skrbi), prepustili smo CK Virovitica.

U suradnji s Patronažom koja pokriva pojedino područje CZSS, Pomoći i njege u kući Borova, Crvenim križem Virovitica, umanjili smo «skrivena i sama» staračka kućanstva, osigurali im ne samo svakodnevni dolazak u kuću, nego i bojazan od smrzavanja, kvalitetne prehrane, zdravstvene zapaštenosti...

Centar za socijalnu skrb svakodnevno ima pod nadzorom nedostupna staračka domaćinstva – u slučaju nepoželjne situacije na terenu, službe dojavljuju svaku sumnju CZSS Virovitica. Ovakav oblik suradnje znatno je olakšao posao i socijalnim radnicima i patronaži i samoj službi pomoći i njege u kući, ali na terenu još uvijek ima područja koja nisu pokrivena ovakvom pomoći. Broj korisnika od 2003. – 2007. godine porastao je tri puta.

U gradskoj sredini prezentiranjem, a potom i uključenošću grada na problematiku, (naidismo na suradnju), Grad je sporazumno sa Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti otvorio Službu pomoći i njege u kući koja u kontinuitetu obuhvaća dvjestotinjak korisnika. Služba je organizirana kao poludnevni i dnevni boravak, pruža pomoć i njegu u kući (odvoženje k liječniku, čišćenje, donošenje lijekova, nabava, prehrana i dr.)

Županija Virovitičko-podavska i Centar za socijalnu skrb razradili su mrežu smještajnih kapaciteta za stare i nemoćne. Centar za socijalnu skrb odradio je značajnu ulogu u uključivanju privatnih aktera oko brige i skrbi za stare. Poduprijeti zakonskim odredbama otvorena su četiri Obiteljska doma, ukupnog kapaciteta za oko šezdesetak korisnika svih kategorija. U postojećim udomiteljskim obiteljima načinjen je značajan pomak kada je u pitanju ne samo smještaj (za najviše 5 korisnika), nego i činjenica da je nizom edukacija namijenjenih udomiteljima posao shvaćen profesionalno, jasno su postavljena pravila u odnosu na korisnika (čistoća, redovna higijena, raznovrsna prehrana, redovna zdravstvena zaštita, kontakti s rodbinom i niz drugih aktivnosti). Ovakav potez i pomak mogli smo odraditi i odrađujemo zahvaljujući najnovijim zakonskim odredbama, odnosno izmjenama Zakona o socijalnoj skrbi i prvim donošenjem Pravilnika koji regulira udomiteljstvo. Rad sa udomiteljima traje kontinuirano, pri Centru su oformljeni timovi za udomiteljstvo, pa tako i sami udomitelji imaju mogućnost direktno i svakodnevno kontaktirati sa stručnim radnicima, (ali samo u radno vrijeme). Isto se odnosi i na sve smještene korisnike. Od 2003. godine do 2007. godine bilježimo porast udomiteljskih obitelji za 40%. Pronalaženje novih udomitelja (putem propagande, plakata, UNICEF-a i sl.), traje i danas. Ovakvim načinom smještaja zadovoljavamo potrebne kapacitete našeg područja, a ne odvajamo stare osobe od njihovih obitelji.

Najveću i najbolju suradnju ostvarili smo direktno sa patronažnom službom, službom na terenu kao i dr. opće prakse (ali uglavnom na seoskim područjima). Sa patronažnim sestrama gotovo svaki tjedan imamo kontakt, održali smo nekoliko stručnih predavanja i druženja, u cilju što boljeg upoznavanja,

ne samo problematike, nego i međusobne stručne povezanosti.

Prezentirajući naše istraživanje u pojedinim općinama potaknuli smo svijest o prisutnosti starih i nemoćnih oko nas, upoznali ih sa zakonskim regulativama, a što je rezultiralo znatnim porastom (i do 30%) priznatih materijalnih prava.

Pri Župi Svetog Roka u Virovitici osnovan je Caritas koji prvenstveno skrbi o starim i samačkim domaćinstvima. Njihova se aktivnost uglavnom odvija kroz posjete, druženja, dostave paketa i sl., u suradnji s Centrom za socijalnu skrb i međusobnom komunikacijom dogovaramo i o pojedinim korisnicima.

Grad Virovitica i pojedine općine isplati su jednokratne novčane pomoći starim domaćinstvima prigodom božićnih i uskrasnih blagdana.

Vodeći se činjenicom da "problem treba rješavati tamo gdje on i nastaje", da na raspolaganju imamo "to što imamo", kroz dvije godine svi smo skupa shvatili da zakonske norme nisu loše u onom slučaju kada "karika" u društvu odradi svoj posao koji potom prosljeđuje "nastavnoj karici". Ako konkretno učinimo "malo", učinili smo mnogo u pogledu podizanja svijesti, odnosno poticanja okoline, a naročito direktno uključenih službi, oko skrbi za stare i nemoćne.

"Budemo li željeli i bili vođeni strukom = očekuje nas još mnogo posla, a budemo li žmirili oko sebe ćemo imati one koji neće živjeti sa nama, nego tu negdje uz i oko nas".

Kontakt:

Marija Bajan-Prokl, diplomirani socijalni radnik

Centar za socijalnu skrb, Virovitica

33000 Virovitica, Vladimira Nazora 1

Tel: 033/721-530